

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКЕ ОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ

РІШЕННЯ
АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ

17.09.2019

м. Одеса

№65/26-р/к

Справа № 16-03/2019

Про порушення законодавства
про захист економічної конкуренції

За результатами збирання та аналізу доказів у справі № 16-03/2019 про порушення законодавства про захист економічної конкуренції (далі – Справа) Одеським обласним територіальним відділенням Антимонопольного комітету України

ВСТАНОВЛЕНО:

1. ПРЕДМЕТ СПРАВИ

Вчинення Арцизькою міською радою дій, що є порушенням, передбаченим пунктом 3 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», яке кваліфікується за абзацом восьмим частини другої статті 15 цього ж Закону у вигляді антиконкурентних дій органів місцевого самоврядування, внаслідок яких окремим суб'єктам господарювання створюються дискримінаційні умови діяльності порівняно з конкурентами, що може призвести до спотворення конкуренції.

2. ВІДПОВІДАЧ

Відповідачем є Арцизька міська рада (вул. 28 червня, 95А, м. Арциз, Арцизький р-н, Одеська обл., 68400, ідентифікаційний код юридичної особи 04057037).

Арцизька міська рада є органом місцевого самоврядування.

Відповідно до частини першої статті 10 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» сільські, селищні, міські ради є органами місцевого самоврядування, що представляють відповідні територіальні громади та здійснюють від їх імені та в їх інтересах функції і повноваження місцевого самоврядування, визначені Конституцією України, цим та іншими законами.

В своїй діяльності Арцизька міська рада керується Конституцією України, Законом України «Про місцеве самоврядування в Україні» та іншими законодавчими актами.

3. ПРОЦЕСУАЛЬНІ ДІЇ

У межах повноважень та завдань, визначених Законом України «Про Антимонопольний комітет України» з метою контролю за дотриманням законодавства про захист економічної конкуренції Одеським обласним територіальним відділенням Антимонопольного комітету України (далі - Відділення) здійснювався аналіз нормативно-правових актів органів місцевого самоврядування Одеської області, опублікованих на їхніх офіційних сайтах. В ході аналізу було встановлено, що Арцизька міська рада прийняла рішення від 27.06.2018 № 1014 – VII «Про встановлення місцевих податків та зборів на 2019 рік», яким встановила розмір ставки податку на нерухоме майно, відмінне від земельної

ділянки для фізичних осіб на значно нижчому рівні порівняно з юридичними особами, чим можуть бути створені дискримінаційні умови господарської діяльності юридичних осіб порівняно з фізичними особами, що функціонують на одному товарному ринку .

За результатами аналізу зазначеного нормативно-правового акту Арцизької міської ради та у зв'язку з виявленням в її діях ознак порушення законодавства про захист економічної конкуренції, адміністративною колегією Відділення відповідно до статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції» були надані Арцизькій міській раді обов'язкові для розгляду рекомендації від 15.01.2019 №65/2-рк/к (далі - Рекомендації), а саме: впродовж 2-х місяців з дня отримання рекомендацій вжити заходів, спрямованих на припинення дій, які містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, викладені у рекомендаціях.

Відділенням було отримано лист від Арцизької міської ради від 29.03.2019 № 395 (вх. №65-01/815 від 05.04.2019).

Відділенням було направлено лист від 09.04.2019 № 65-02/916 до Головного управління ДФС в Одеській області.

Листом від 15.05.2019 № 14682/9/15-32-52-07-18 (вх. № 65-01/1604 від 02.07.2019) Відділенням була отримана відповідь від Головного управління ДФС в Одеській області.

Станом на 16.07.2019 рекомендації Арцизькою міською радою не виконані, тобто дії, які містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, не припинені.

Розпорядженням адміністративної колегії Відділення від 18.07.2019 № 65/21-рп/к розпочато розгляд справи №16-03/2019 у зв'язку з наявністю в діях Арцизької міської ради ознак порушення, передбаченого пунктом 3 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», яке кваліфікується за абзацом восьмим частини другої статті 15 цього ж Закону у вигляді антиконкурентних дій органів місцевого самоврядування, внаслідок яких окремим суб'єктам господарювання створюються дискримінаційні умови діяльності порівняно з конкурентами, що може призвести до спотворення конкуренції.

Листом від 23.08.2019 №65-02/2037 Відділенням було направлено попередні висновки адміністративної колегії Відділення від 22.08.2019 №65/20-пв/к за результатами розгляду справи 16-03/2019.

4. НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ

Статтею 19 Конституції України встановлено, що органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.

Відповідно до статті 140 Конституції України місцеве самоврядування є правом територіальної громади - жителів села чи добровільного об'єднання у сільську громаду жителів кількох сіл, селища та міста - самостійно вирішувати питання місцевого значення в межах Конституції і законів України. Місцеве самоврядування здійснюється територіальною громадою в порядку, встановленому законом, як безпосередньо, так і через органи місцевого самоврядування: сільські, селищні, міські ради та їх виконавчі органи. Органами місцевого самоврядування, що представляють спільні інтереси територіальних громад сіл, селищ та міст, є районні та обласні ради.

Відповідно до статті 10 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» міські ради є органами місцевого самоврядування, що представляють відповідні територіальні громади та здійснюють від їх імені та в їх інтересах функції і повноваження місцевого самоврядування, визначені Конституцією України, цим та іншими законами.

Виконавчими органами сільських, селищних, міських рад, згідно статті 11 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» є їх виконавчі комітети, відділи, управління та інші створювані радами виконавчі органи, які підконтрольні і підзвітні відповідним радам.

В територіальних межах м. Арциз Одеської області повноваження органів місцевого самоврядування здійснюються Арцизькою міською радою та її виконавчим комітетом.

Статтею 25 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» сільські, селищні, міські ради правомочні розглядати і вирішувати питання, віднесені [Конституцією України](#), цим та іншими законами до їх відання. Відповідно до частини першої статті 59

зазначеного Закону Рада в межах своїх повноважень приймає нормативні та інші акти у формі рішень.

Згідно статті 73 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» акти ради, міського голови, виконавчого комітету, прийняті в межах наданих їм повноважень, є обов'язковими для виконання всіма розташованими на відповідній території органами виконавчої влади, об'єднаннями громадян, підприємствами, установами та організаціями, посадовими особами, а також громадянами, які постійно або тимчасово проживають на відповідній території.

Частиною першої статті 26 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» визначено, що до виключної компетенції сільських, селищних, міських рад відноситься, зокрема, встановлення місцевих податків і зборів відповідно до Податкового кодексу України та прийняття рішень щодо надання відповідно до чинного законодавства пільг по місцевих податках і зборах, а також земельному податку.

Підпунктом 265.1.1. пункту 265.1 статті 265 Податкового кодексу України до складу податку на майно відноситься податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки (далі – Податок).

Відповідно до підпункту 266.1.1. пункту 266.1 статті 266 Податкового кодексу України платниками податку є фізичні та юридичні особи, в тому числі нерезиденти, які є власниками об'єктів житлової та/або нежитлової нерухомості.

Підпунктом 266.5.1. статті 266 Податкового кодексу України передбачено, що ставки Податку для об'єктів житлової та/або нежитлової нерухомості, що перебувають у власності фізичних та юридичних осіб, встановлюються за рішенням сільської, селищної, міської ради або ради об'єднаних територіальних громад залежно від місця розташування (зональності) та типів таких об'єктів нерухомості у розмірі, що не перевищує 1,5 відсотка розміру мінімальної заробітної плати, встановленої законом на 1 січня звітного (податкового) року, за 1 квадратний метр бази оподаткування.

5. ОБСТАВИНИ СПРАВИ

Відділенням проведено аналіз можливого впливу на конкуренцію рішення Арцизької міської ради від 27.06.2018 № 1014 – VII «Про встановлення місцевих податків і зборів на 2019 рік» щодо встановлення різного рівня податкових ставок для суб'єктів господарювання, що сплачують податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки для фізичних та юридичних осіб, які можуть використовуватися ними у здійсненні однакових видів господарської діяльності, та встановлено наступне.

У Додатку 1.1 до Положення про оподаткування податком на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, затвердженого рішенням Арцизької міської ради від 27.06.2018 № 1014 – VII «Про встановлення місцевих податків і зборів на 2019 рік» визначено ставки податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки на 2019 рік, відповідно до якого на 2019 рік передбачено наступні ставки податку для об'єктів нежитлової нерухомості, що перебувають у власності фізичних та юридичних осіб:

Класифікація будівель та споруд	Ставки податку (% розміру мінімальної заробітної плати) за 1 кв.м	
	Для юридичних осіб	Для фізичних осіб
Готелі	1	0,1
Мотелі	1	0,1
Кемпінги	1	0,1
Пансіонати	1	0,1
Ресторани та бари	1	0,1

Будівлі торговельні	1	0,1
Цей клас включає: - торгові центри, пасажі, універмаги, спеціалізовані магазини та павільйони, зали для ярмарків, аукціонів, виставок, криті ринки, станції технічного обслуговування автомобілів та т. ін. Цей клас включає також: - підприємства та установи громадського харчування (їдальні, кафе, закусочні та т. ін.) - приміщення складські та бази підприємств торгівлі й громадського харчування - підприємства побутового обслуговування Цей клас не включає: - невеликі магазини в будівлях, що призначені (використовуються), головним чином, для інших цілей - ресторани та бари, розміщені в готелях або окремо (1211) - лазні та пральні (1274)	1	0,1
Торгові центри, універмаги, магазини	1	0,1
Криті ринки, павільйони та зали для ярмарків	1	0,1
Станції технічного обслуговування автомобілів	1	0,1
Їдальні, кафе, закусочні та т. ін.	1	0,1
Бази та склади підприємств торгівлі й громадського харчування	1	0,1
Будівлі підприємств побутового обслуговування	1	0,1
Будівлі торговельні інші	1	0,1
Гаражі	1	0,1
Цей клас включає: - гаражі (наземні й підземні) та криті автомобільні стоянки Цей клас включає також: - навіси для велосипедів Цей клас не включає: - автостоянки в будівлях, що використовуються, головним чином, для інших цілей - станції технічного обслуговування автомобілів (1230)	1	0,1
Гаражі наземні	1	0,1
Гаражі підземні	1	0,1
Стоянки автомобільні криті	1	0,1

Фізичні особи можуть бути власниками і нерухомого майна комерційного призначення та мають право використовувати своє майно для здійснення підприємницької діяльності.

Встановлення Арцизькою міською радою на 2019 рік рішенням від 27.06.2018 № 1014-VII «Про встановлення місцевих податків та зборів на 2019 рік» різних ставок податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки для фізичних та юридичних осіб, які

можуть використовувати об'єкти нежитлової нерухомості у здійсненні однакових видів господарської діяльності, може створювати більш сприятливі умови для конкуренції для суб'єктів господарювання, які будуть сплачувати Податок за нижчою податковою ставкою порівняно з конкурентами, які будуть сплачувати цей Податок за більш вищою ставкою, та, відповідно, нестимуть більші витрати, порівняно з конкурентами, що, в свою чергу, може призвести до ущемлення їх інтересів.

За інформацією, наданою Арцизькою об'єднаною державною податковою інспекцією Головного управління ДФС в Одеській області листом від 30.10.2018 № 408/9/15-07-08 (вх. № 65-01/2274 від 30.10.2018), податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, сплачують 980 суб'єктів господарської діяльності, які використовують/можуть використовувати це майно у здійсненні господарської діяльності на певних товарних ринках.

Так, наприклад, згідно даних Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань:

Підприємство споживчої кооперації Арцизької райспоживспілки госпрозрахункове об'єднання громадського харчування, ФОП Боднар І.Ф. та ФОП Колеснікова В.В. здійснюють діяльність ресторанів, надання послуг мобільного харчування;

ПП «Ключ і К», ФОП Тодорова О.В. та ФОП Кедик М.Х. здійснюють господарську діяльність у сфері роздрібною торгівлі в неспеціалізованих магазинах переважно продуктами харчування, напоями та виробами;

Задубнаївське Спільне споживче товариство, Колективне оптово-роздрібне підприємство, ФОП Чернуха А.В. та ФОП Волкова С.М. здійснюють господарську діяльність у сфері інших видів роздрібною торгівлі в неспеціалізованих магазинах;

Деленське сільське споживче товариство та ФОП Стоянов В.І. здійснюють господарську діяльність у сфері роздрібною торгівлі іншими продуктами харчування в спеціалізованих магазинах;

ПП «Аркіс», ФОП Гророва С.М. та ФОП Топор І.І. здійснюють господарську діяльність у сфері роздрібною торгівлі фармацевтичними товарами в спеціалізованих магазинах;

Арцизька філія мисливсько-рибальського торговельного виробничого підприємства, ФОП Єфімов В.Ф. та ФОП Федорова О.О. здійснюють господарську діяльність у сфері роздрібною торгівлі іншими неживими товарами в спеціалізованих магазинах;

ПП «Сфера», ФОП Оголюк В.С. та ФОП Галбур О.В. здійснюють господарську діяльність у сфері роздрібною торгівлі з лотків та на ринках.

Проте, юридичні особи (Підприємство споживчої кооперації Арцизької райспоживспілки госпрозрахункове об'єднання громадського харчування, ПП «Ключ і К», Задубнаївське Спільне споживче товариство, Колективне оптово-роздрібне підприємство, Деленське сільське споживче товариство, ПП «Аркіс», Арцизька філія мисливсько-рибальського торговельного виробничого підприємства, ПП «Сфера» та інші) відповідно до рішення Арцизької міської ради від 27.06.2018 № 1014 – VII «Про встановлення місцевих податків і зборів на 2019 рік» за 2019 рік повинні сплатити за 1 квадратний метр об'єктів нежитлової нерухомості, що перебувають у їх власності, 1 відсоток мінімальної заробітної плати, встановленої законом на 1 січня звітного (податкового) року, а фізичні особи-підприємці (ФОП Боднар І.Ф., ФОП Колеснікова В.В., ФОП Тодорова О.В., ФОП Кедик М.Х., ФОП Чернуха А.В., ФОП Волкова С.М., ФОП Стоянов В.І., ФОП Гророва С.М., ФОП Топор І.І., ФОП Єфімов В.Ф., ФОП Федорова О.О., ФОП Оголюк В.С., ФОП Галбур О.В. та інші) - 0,1 відсотка мінімальної заробітної плати, встановленої законом на 1 січня звітного (податкового) року.

Відповідно до частини другої статті 25 Господарського кодексу України органам державної влади і органам місцевого самоврядування, що регулюють відносини у сфері господарювання, забороняється приймати акти або вчиняти дії, що визначають привілейоване становище суб'єктів господарювання тієї чи іншої форми власності, або ставлять у нерівне становище окремі категорії суб'єктів господарювання чи іншим способом порушують правила конкуренції.

У розумінні статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції», економічна конкуренція (конкуренція) - змагання між суб'єктами господарювання з метою здобуття завдяки власним досягненням переваг над іншими суб'єктами господарювання,

внаслідок чого споживачі, суб'єкти господарювання мають можливість вибрати між кількома продавцями, покупцями, а окремий суб'єкт господарювання не може визначити умови обороту товарів на ринку.

Проте, в результаті прийняття Арцизькою міською радою рішення від 27.06.2018 № 1014-VII «Про встановлення місцевих податків та зборів на 2019 рік» суб'єкти господарювання, що будуть сплачувати Податок за нижчою ставкою, отримають переваги не завдяки власним досягненням, а за рахунок зовнішніх чинників, якими в цьому випадку є дії органу місцевого самоврядування, так як порівняно з іншими учасниками ринку мають, наприклад, можливість для розвитку та розширення суб'єкта господарювання.

Разом з тим, встановлення однакових ставок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, яке використовується/може використовуватися суб'єктами господарювання (юридичними особами та фізичними особами-підприємцями) у здійсненні господарської діяльності на одному товарному ринку, надасть можливість здобувати переваги над іншими суб'єктами завдяки власним досягненням, а не за рахунок зовнішніх чинників та мати рівні можливості для розширення та розвитку.

Листом від 29.03.2019 № 395 (вх. № 65-01/815 від 05.04.2019) Арцизька міська рада повідомила Відділення, що має повноваження на внесення змін до ставок податку на нерухоме майно на наступний бюджетний рік у разі прийняття про це рішення до 15 липня року, що передеє бюджетному.

Листом від 15.05.2019 № 14682/9/15-32-52-07-18 (вх. № 65-01/1604 від 02.07.2019) Головне управління Державної фіскальної служби в Одеській області повідомило Відділення, що пунктом 3 Закону України «Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких інших законодавчих актів України щодо покращення адміністрування та перегляду ставок окремих податків і зборів» від 23.11.2018 №2628-УІІ встановлено, що у 2019 році до прийнятих рішень органів місцевого самоврядування про встановлення місцевих податків і зборів, які прийняті на виконання цього Закону, не застосовуються вимоги підпункту 12.3.4 пункту 12.3, підпункту 12.4.3 пункту 12.4 та пункту 12.5 статті 12 Податкового кодексу України та Закону України «Про засади державної регулятивної політики у сфері господарської діяльності».

Враховуючи вищезазначені роз'яснення Головного управління Державної фіскальної служби в Одеській області, Арцизька міська рада мала та має змогу внести зміни до рішення від 27.06.2018 № 1014 – VII «Про встановлення місцевих податків та зборів на 2019 рік».

Відповідно до частини першої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» антиконкурентними діями органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю є прийняття будь-яких актів (рішень, наказів, розпоряджень, постанов тощо), надання письмових чи усних вказівок, укладення угод або будь-які інші дії чи бездіяльність органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю (колегіального органу чи посадової особи), які призвели або можуть призвести до недопущення, усунення, обмеження чи спотворення конкуренції.

На адресу Арцизької міської ради 23.08.2019 Відділенням були направлені попередні висновки адміністративної колегії Відділення від 22.08.2019 № 65/20-пв/к за результатами розгляду справи № 16-03/2019, які були отримані Арцизькою міською радою 27.08.2019 відповідно до рекомендованого повідомлення про вручення поштового відправлення №6501227209136.

Станом на 13.09.2019 заперечень від Арцизької міської ради на попередні висновки адміністративної колегії Відділення від 22.08.2019 №65/20-пв/к на адресу Відділення не надходило.

Відповідно до абзацу восьмого частини другої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» антиконкурентними діями органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю, зокрема визнається дія, внаслідок якої окремим суб'єктам господарювання або групам суб'єктів господарювання створюються дискримінаційні умови діяльності порівняно з конкурентами.

Вчинення антиконкурентних дій органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю забороняється і тягне за собою відповідальність згідно з законом.

6. ВИСНОВКИ

Отже, дії Арцизької міської ради у вигляді встановлення рішенням від 27.06.2018 № 1014 – VII «Про встановлення місцевих податків і зборів на 2019 рік» різних відсоткових ставок податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки для суб'єктів господарювання – фізичних і юридичних осіб, які можуть здійснювати господарську діяльність на однакових товарних ринках і бути конкурентами, є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим пунктом 3 статті 50, абзацом восьмим частини другої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді антиконкурентних дій органів місцевого самоврядування, внаслідок яких окремим суб'єктам господарювання створюються дискримінаційні умови діяльності порівняно з конкурентами, що може призвести до спотворення конкуренції.

Враховуючи викладене, на підставі статей 7, 12¹, 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статті 48 Закону України «Про захист економічної конкуренції», пункту 32 Правил розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, затверджених розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19 квітня 1994 року № 5, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 6 травня 1994 року за № 90/299 (у редакції розпорядження Антимонопольного комітету України від 29 червня 1998 року № 169-р) (із змінами), адміністративна колегія Відділення

ПОСТАНОВИЛА:

1. Визнати дії Арцизької міської ради (ідентифікаційний код юридичної особи 04057037) у вигляді встановлення рішенням від 27.06.2018 № 1014 – VII «Про встановлення місцевих податків і зборів на 2019 рік» різних відсоткових ставок податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки для суб'єктів господарювання – фізичних і юридичних осіб, які можуть здійснювати господарську діяльність на однакових товарних ринках і бути конкурентами, порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 3 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», яке кваліфікується за абзацом восьмим частини другої статті 15 цього ж Закону у вигляді антиконкурентних дій органів місцевого самоврядування, внаслідок яких окремим суб'єктам господарювання створюються дискримінаційні умови діяльності порівняно з конкурентами, що може призвести до спотворення конкуренції.

2. Зобов'язати Арцизьку міську раду впродовж 3-х місяців з дня отримання цього рішення припинити порушення законодавства про захист економічної конкуренції, зазначене у пункті 1 резолютивної частини цього рішення.

Згідно з частиною першою статті 60 Закону України «Про захист економічної конкуренції», рішення може бути оскаржене до господарського суду у двомісячний строк з дня його одержання.

Голова колегії

В.В.Масін